

Posudek na závěrečnou studentskou práci

Název práce: Rusko-perské vztahy v první třetině 19. století: Reflexe Persie ve spisech Alexandra Sergejeviče Gribojedova

Typ práce: bakalářská

Autor práce: Bořivoj Nachtmann

Autor posudku: Zuzana Kříhová

	Hodnocení ¹
Badatelská otázka/hypotéza	Výborně
Způsob práce/metodologie	Výborně
Naplnění cíle práce	Výborně
Práce s prameny a odbornou literaturou	Výborně
Stylistická úroveň a struktura práce	Výborně
Formální náležitosti (jazyková správnost, citace, odkazy, bibliografie)	Výborně

Slovní hodnocení:

Student se v bakalářské práci zabývá tématem na pomezí literární vědy, sociologie a historických věd. Navzdory úskalím pramenícím z interdisciplinárně širokému rozpětí se podařilo práci zpracovat s výborným výsledkem; student téma ukotvil jasným definováním cílů a vhodně zvolenými metodologickými přístupy kritické diskurzivní analýzy a imagologie. Metodologické vymezení i důsledná aplikace zvolených teoretických přístupů na studovaný materiál, jakož i pečlivá práce s pramenným materiálem v ruském jazyce tvoří nejsilnější stránky práce.

V hlavní části práce student prozkoumal pozitivní i negativní Gribojedovův náhled na perskou společnost, obyvatele i instituce a využitím Van Dijkovy metody diskurzivní analýzy následně kategorizoval hlavní témata a jejich podkategorie, přičemž všechny

zkoumané fenomény demonstroval na početných ukázkách. Zde je třeba ocenit jazykovou úroveň překladů i stylistickou vytríbenost.

Definované cíle, tedy zkoumání reflexe qádžárské Persie v první třetině 19. století prostřednictvím Gribojedovovy korespondence a následná analýza hodnototvorných soudů perského „protějšku“, byly v práci důsledně sledovány, pečlivě metodologicky zpracovány a v závěrečném shrnutí zasazeny do širšího kontextu rusko-perských vztahů. Výborná je rovněž historická analýza a podrobný popis rusko-perských vztahů, které jsou systematicky aplikované v samotné textové analýze; literární text tak nabývá v sociokulturním kontextu nových přesahů a možností zkoumání.

Vzhledem k charakteru Gribojedovovy mise bylo možné stanovit hypotézu stereotypizujícího náhledu na perskou protistranu, analýza diplomatovy korespondence by hypotézu z valné části potvrzovala. Drobnou výtku v analytické části práce bych měla k poněkud vágnímu vymezení pojmů „předsudek“ a „stereotyp“, které se v práci značně překrývají. Student sice v úvodu oba pojmy krátce přibližuje a zmiňuje i jejich vzájemnou zastupitelnost zejména v kontextu imagologického přístupu, posléze ale s pojmy pracuje spíše nahodile; rovněž pojmenování podkapitol vždy s určitým stereotypem v názvu působí poněkud otrocky, přestože byl tento způsob zvolen patrně z důvodu jasnějšího vymezení a kategorizace jednotlivých předsudků a stereotypů.

Z formálního hlediska je práce napsána velmi pečlivě, takřka bez překlepů, citováno je bezchybně dle zavedeného úzu, taktéž jsou velmi důsledně dodržována transkripční pravidla pro ruštinu a perštinu, v poznámce k transkripci jsou navíc tato pravidla důkladně ozřejmena. Ze stylistického hlediska je práce na vysoké úrovni. Bakalářská práce studenta Nachtmanna v plné míře naplňuje požadavky kladené na studenty blízkovýchodních studií, svým zpracováním a pramenným záběrem aspiruje takřka na práci diplomovou.

Otázky k rozpravě:

- 1) V závěru práce je Gribojedov označen za aktivního člena ruské „civilizační mise“. Jaký měla Gribojedovova převážně negativní portretizace protistrany vliv na formování postoje ruského impéria k Persii v rovině politické/mocenské?**

- 2) Na str. 61 je citována dokumentace omluvné perské mise do Petrohradu po masakru Gribojedovovy výpravy v Teheránu. V jakém duchu byl formulován citovaný perský cestopis Mírzy Mostafy Afšára? Lze detekovat výrazně negativní nebo naopak spíše apologetický postoj vůči ruské straně?**

Celkové hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.²

V Praze dne 12. 6. 2022

Zuzana Křihová

.....

podpis